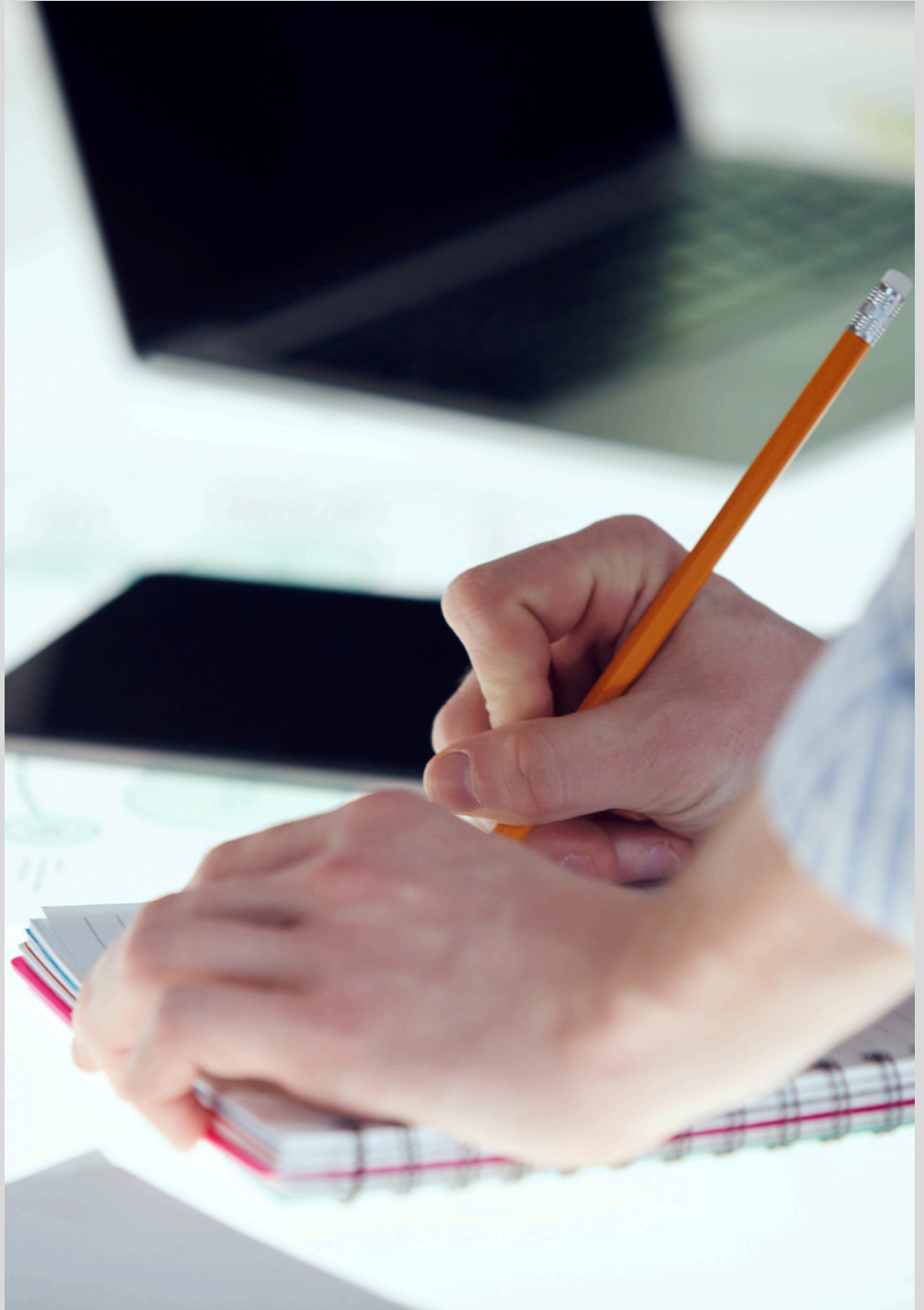

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УЧЕЊЕ БАЗИРАНО НА РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА СРЕДИНА

ПРОЕКТ БР

2022-2-ES01-KA210-VET-000096341

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УЧЕЊЕ БАЗИРАНО НА РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА СРЕДИНА

СОДРЖИНАТА

СТРАНИЦА 3

ПОЗАДИНА НА КОНЦЕПТОТ НА
УЧЕЊЕ БАЗИРАНО НА РАБОТА

СТРАНИЦА 6

ДАЛИ Е МОЖНО УЧЕЊЕ НА
РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА
СРЕДИНА?

СТРАНИЦА 8

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УЧЕЊЕ
БАЗИРАНО НА РАБОТА ВО
ДИГИТАЛНА СРЕДИНА

СТРАНИЦА 14

РЕФЕРЕНЦИ

ПОЗАДИНА НА КОНЦЕПТОТ НА УЧЕЊЕ БАЗИРАНО НА РАБОТА

Учењето втемелено на работа е популарен пристап за професионален развој каде што учениците или вработените учат на работното место наместо во училишница или традиционална средина за обука. Така, учениците развиваат нови вештини додека учат во вистинска работна средина. Овој пристап на учење се разликува од конвенционалните методи, како што се училишница, лабораторија или учење на далечина дома. Програмите за учење на работното место се вообичаено стручни, кои ги вклучуваат учениците во практични искуства на работното место за стекнување на вештини и квалификации поврзани со работата, овозможувајќи им да го започнат своето патување во кариерата.

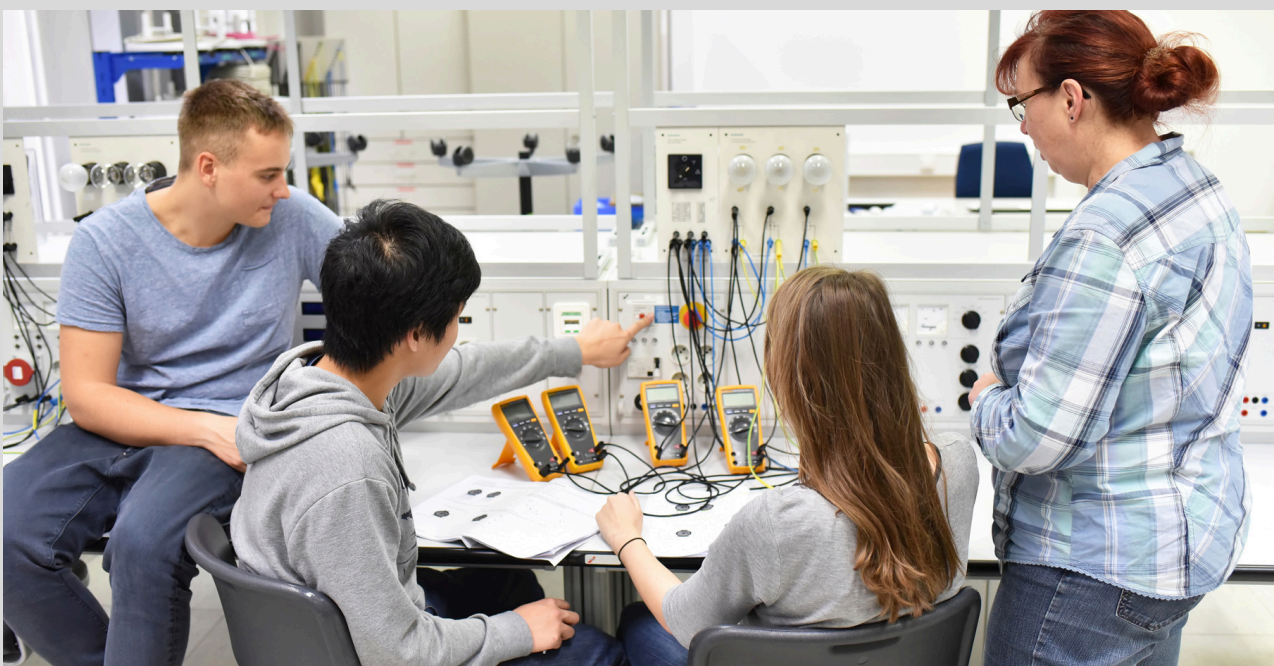
Програмите за учење базирани на работа им помагаат на поединците да се подготват за практичните аспекти на работата и им даваат шанса да ја проценат соодветноста на нивната избрана кариера. Овие програми обезбедуваат практична обука, ставајќи ги учесниците во поволна позиција во споредба со другите кои аплицираат за позиции на почетно ниво, бидејќи тие можат да покажат соодветно работно искуство. За разлика од образованието во училишница, кое ја нагласува теоријата, учењето на работното место интегрира спој на теоретско знаење и практична примена.

Унапредувањето и проширувањето на улогата на учењето втемелено на работа во рамките на образованието и обуката останува централен фокус на политиките за стручно образование и обука и вештини на Европската унија (ЕУ) по 2020 година. Клучните иницијативи на ЕУ, како што се европската агенда за вештини за одржлива конкурентност, социјална правичност и издржливост, препораката на Советот за мост до работни места и препораката на Советот за СОО, ја нагласуваат важноста од зголемување и на учеството и на квалитетот на учењето втемелено на работа, особено кај младите поединци. Препораката за стручно образование и обука предвидува зајакнување на Европската алијанса за стажирање (EaFA) и предлага различни мерки за подобрување на понудите за стажирање, особено во секторите кои ја поттикнуваат зелената и дигиталната транзиција.

И покрај усогласувањето со претходните приоритети и достигнувања, тековните цели на политиката на ЕУ за учење на работа одговараат на еволуирачкиот економски и социјален пејзаж кој се карактеризира со растечка динамика и нарушување. Трансформативните мегатрендови како автоматизацијата го преобликуваат вработувањето, а значителните последици од кризата „Ковид-19“ дополнително ги влошуваат овие предизвици. Надвор од нејзините значајни економски импликации, пандемијата создава пречки за обезбедување можности за учење базирано на работа, особено во секторите кои се под силно влијание на привремените затворања и мерките за социјално дистанцирање.

Подигнувањето на учењето втемелено на работа во рамките на агендата на политиките, особено во Европската унија, бележи брз пораст во последниве години. Европските земји сè повеќе вложуваат напори за зајакнување на учењето втемелено на работа во стручното образование, со цел да ги подобрат вештините и вработливоста на младите поединци. Овој фокус на учењето базирано на работа има долготрајна традиција како приоритет на политиката на европско ниво, со различни иницијативи преземени и пред и по 2020 година за да се залагаат за негова промоција.

Во периодот 2011-2020 година, како што е наведено во коминикето од Бриж за засилена европска соработка во стручното образование и обука (СОО), земјите-членки и социјалните партнери се обврзаа да го вклучат учењето втемелено на работа во почетното СОО, што го прави основен аспект на сите такви програми и максимизирање на нејзината улога во проширувањето на стажирањето. Нагласувајќи дека учењето втемелено на работа е средство за личен развој, коминикето од Бриж го истакна неговиот суштински придонес во обликувањето на професионалниот идентитет и зајакнувањето на самодовербата, особено за поединци кои инаку би можеле да се перцепираат себеси како неуспешни.

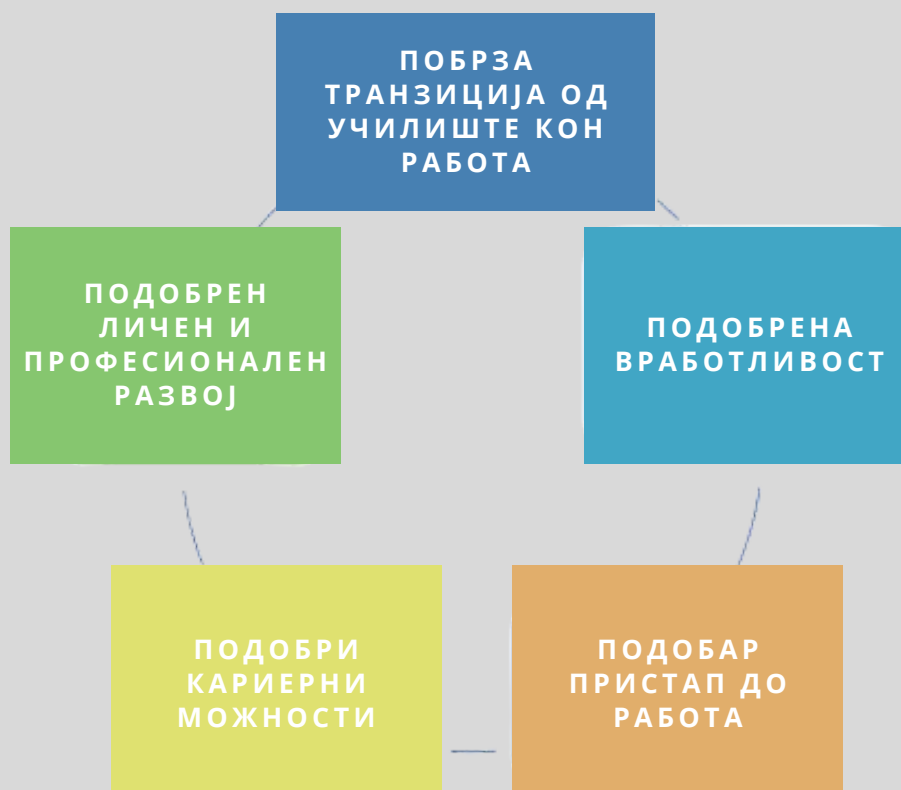

Европската комисија презеде дополнителни чекори во февруари 2013 година со формирање на Европска алијанса за стажирање (EaFA), чија цел е да го подобри квалитетот, понудата, имиџот и мобилноста на стажирањето во Европа. Европските министри за стручно образование и обука, како што е артикулирано во заклучоците во Рига во 2015 година, ја истакнаа зголемената потреба за промовирање на учењето втемелено на работа во сите нејзини карактеристики. Заклучоците поставуваат конкретни политички опции, вклучително и мобилизирање национални иницијативи за зголемување на уделот на учењето втемелено на работа во програмите за стручно образование и обука и создавање јасна регулаторна рамка за таквото учење.

Овие иницијативи се усогласуваат со пошироките активности на ниво на ЕУ кои се фокусираат на подобрување на образованието и обуката, вработувањето на младите и социјалната вклученост. Учењето втемелено на работа е централно за овие напори, експлицитно споменати во Младинската гаранција, каде што земјите-членки се обврзуваат да обезбедат квалитетно вработување, континуирано образование, стажирање или стажирање на сите млади луѓе под 25 години во рок од четири месеци невработени или напуштање на формалното образование.

Усогласени со документите како што се упатствата за вработување од 2015 година, политиките за учење врз основа на работа се препознаваат по нивната ефикасност во подигањето на нивоата на вештини на работната сила и пазарот на трудот. Во циклусот на политики на ЕУ по 2020 година, иницијативите како Европската агенда за вештини за одржлива конкурентност, социјална правичност и издржливост, препораката на Советот за мост до работните места и препораката на Советот за СОО продолжуваат да ја зајакнуваат важноста на учењето втемелено на работа.

ЗОШТО Е ВАЖНО УЧЕЊЕТО втемелено НА РАБОТА?

СЛ. 1 УЧЕЊЕ ВТЕМЕЛЕНО НА РАБОТА

ДАЛИ Е МОЖНО УЧЕЊЕ НА РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА СРЕДИНА ?

Учењето втемелено на работа во дигитална средина не само што е можно, туку станува сè повообичаено и поефикасно по ширењето на COVID-19. Со напредокот на технологијата, дигиталните платформи и алатки ја олеснија интеграцијата на учењето втемелено на работа во различни образовни и професионални поставувања. Според една неодамнешна студија на МОТ од 2022 година, позитивните влијанија од интегрирањето на дигиталните елементи во системите за стручно образование и обука се поврзани со подобрувањето на патиштата за стручно образование и обука втемелени на компетенции за да се исполнат барањата за дигитални вештини на современото работно место. Недостатокот лежи во „поврзаноста меѓу училиштето и работното место“, особено отсуството на интегративни педагошки пристапи, што поставува предизвици во замислувањето на дигиталната трансформација на системите за чиракување и учење врз основа на работа. Постојат неколку клучни аспекти на учењето втемелено на работа во дигитална средина:

СЛ. 2 КЛУЧНИ АСПЕКТИ

1. Виртуелна соработка и алатки за учење

Дигиталните платформи овозможуваат далечинска соработка, овозможувајќи им на учениците да се вклучат со своите врсници, ментори и инструктори од различни локации. Видеоконференциите, форумите за дискусија преку Интернет и алатките за колаборативно управување со проекти поддржуваат ефективна комуникација и тимска работа. Покрај тоа, системите за управување со учењето и другите платформи за е-учење нудат структуриран начин за доставување содржина, проценки и повратни информации во дигитален формат. Овие платформи може да се прилагодат за да се усогласат со специфични цели за учење базирани на работа.

2. Онлајн симулации

Дигиталните средини можат да обезбедат реални симулации и виртуелни лаборатории кои реплицираат сценарија на работното место. Ова е особено вредно за професии кои бараат практично искуство, како што се здравството, инженерството и технологијата.

3. Далечинско стажирање

Многу организации нудат далечински или виртуелни можности за практиканти и стажирање, овозможувајќи им на учениците да стекнат практично искуство додека работат од различни локации. На овој начин се овозможува да се доделат виртуелни проекти и задачи за да се симулираат работни ситуации во реалниот свет.

4. Онлајн портфолија

Дигиталните портфолија им овозможуваат на учениците да ја покажат својата работа, проекти и достигнувања. Ова може да биде вредна алатка за демонстрирање на вештини и искуства на потенцијалните работодавци.

5. Вебинари и виртуелни работилници

Експертите од индустријата можат да спроведуваат вебинари и виртуелни работилници за да споделат увид и знаење со учениците. Овие интерактивни сесии придонесуваат за теоретскиот аспект на учењето базирано на работа.

6. Дигитално потврдување

Дигиталните значки и сертификати може да се користат за препознавање и потврдување на вештините стекнати преку искуства за учење врз основа на работа. Овие акредитиви може лесно да се споделат и да се потврдат онлајн.

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА УЧЕЊЕ БАЗИРАНО НА РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА СРЕДИНА

Методологијата за учење базирано на работа во дигитална средина се заснова на неколку клучни чекори за обезбедување непречена наставна поддршка за време на процесите на учење во дигитална работна средина.

СЛ. 3 УЧЕЊЕ ВТЕМЕЛЕНО НА РАБОТА ВО ДИГИТАЛНА СРЕДИНА

Проценка на потребите

- Дефинирајте ги специфичните цели и барања на секоја програма за учење. Секоја програма за учење има специфични карактеристики кои ги дефинираат целите на учењето. Овие цели за учење се важни за идентификување на вештините и знаењата што учениците треба да ги стекнат или да ги подобрат.
- Разберете ги целите и задачите на организацијата за усогласување на резултатите од учењето со деловните цели
- Анкетирајте ги вработените и менаџерите за да одредите специфични области за подобрување

Дефинирајте ги целите на учењето

- Јасно артикулирајте што учесниците треба да знаат или да можат да направат на крајот од искуството за учење
- Порамнете ги целите со целите на организацијата, како и со целите за учење на учениците
- Поделете ги целите на конкретни, мерливи, остварливи, релевантни и временски ограничени цели.

Користете технологија

- Изберете соодветна технологија
- Изберете дигитални платформи и алатки кои го олеснуваат колаборативното и интерактивното учење
- Осигурајте се дека избраните технологии ги поддржуваат посакуваните резултати од учењето

Изработка на наставна програма

- Дизајнирајте наставна програма која интегрира теоретско знаење со практично, практично искуство
- Вклучете вебинари и виртуелни работилници за заедничко дигитално учење
- Вклучете проекти од реалниот свет, студии на случај и симулации за имитирање на предизвиците на работното место
- Развијте содржини што се привлечни, мултимедијални и достапни

Олеснете ја соработката

- Негувајте чувство на заедница и соработка меѓу учесниците
- Користете онлајн форуми, табли за дискусија и алатки за соработка за да ја поттикнете интеракцијата
- Вклучете групни проекти и активности кои бараат тимска работа

Менторство и коучинг

- Доделете ментори или тренери да ги водат учесниците низ нивното учење
- Олеснете ги редовните чекирање за да обезбедите повратни информации, да одговарате на прашања и да понудите поддршка
- Поттикнете ја размената на знаења и искуства помеѓу менторите и учениците

Проценка и повратни информации

- Спроведување на различни методи за оценување, вклучувајќи квизови, проекти и презентации
- Обезбедете навремени и конструктивни повратни информации за да им помогнете на учениците да ги разберат нивните силни страни и областа за подобрување
- Користете ги податоците од оценувањето за да го усовршите и подобрите искуството за учење

Рефлексивни практики

- Интегрирајте рефлексивни активности за да ги поттикнете учениците да ги анализираат своите искуства за учење.
- Поттикнете критичко размислување и решавање проблеми

Континуирано подобрување

- Соберете повратни информации од учениците, менторите и засегнатите страни за да ги идентификувате областите за подобрување
- Редовно ажурирајте ја наставната програма и материјалите за учење врз основа на трендовите во индустријата и повратните информации.
- Следете ја ефективноста на програмата втемелена на учење базирано на работа и направете прилагодувања по потреба

Евалуација и мерење

- Дефинирајте клучни индикатори за изведба за мерење на успехот на програмата за учење базирана на работа
- Анализирајте ги податоците за перформансите на учениците, стекнувањето вештини и деловното влијание
- Користете ги резултатите од евалуацијата за да ги информирате идните повторувања на карактеристиките на учењето базирано на работа.

РЕФЕРЕНЦИ

- Cedefop. (2013). The role of work-based learning in VET in tertiary education. Retrieved from https://www.cedefop.europa.eu/files/5580_en.pdf
- Digital Work-Based Learning. (n.d.). Digital work-based learning: Opportunities and barriers for the digital transformation of the training systems. Retrieved from <https://digitalwbl.com/digital-work-based-learning-opportunities-and-barriers/>
- Indeed Editorial Team. (n.d.). What is work-based learning? Retrieved from https://uk.indeed.com/career-advice/career-development/work-based-learning?__cf_chl_tk=IU1fq1xpg3Zmfi9fZCBCh_RhQJIUOTYyT5OIb_FFb4A-1699603351-0-gaNycGzNDeU
- International Labour Organization. (2017). Investing in work-based learning. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/publication/wcms_565923.pdf

Кофинансирано од
Европската Унија

ПАРТНЕРИ

DOMSPAIN

